

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۲/۱۴

ولي الله ملكزی

مینه ناکو؛ د حوض کوثر خوب چا لیدلي؟

ولي الله ملكزی

ایا مینه د زړه درد دی، که د عاطفي سیلی؟ د شعور نارہ ده، که د فطرت کریکه؟ د احساساتو شور دی، که د ضمیر سکون؟ د عذاب کرکی ده، که د ثواب دروازه؟ د طبیعت رنگ دی که د هوس زنگ؟ د وصال او فراق ترمنځ پل صراط دی، که د رواجونو په ځنځیر تړل شوي خیالي نړی؟ آیا مینه شوق دی، اراده ده، لیوالتیا ده که د عزم انتهاء؟ آیا مینه انعام دي، انتقام دی که د پشکال خړ سیلاب؟ د ساز آغاز دی که د کړاو انجام؟ د الهام سرچینه ده؛ که د تلقین زاره چاودې هڅه؟ آیا مینه تلوسه ده او هیجان دی، که حسرت دی، جرئت دی، برائت دی، یا جنون او لیونتوب؟ یارانو! تپوسونه ډیر دي، خو هغه د پېښوریانو په اصطلاح (ما له خو یې آدو پته نه لگي چې ځواب به یې څه وي)؟

زموږ په فولکلوریک او ولسي ادب کې چې کله د عشق، څیرې گریوان، کچکول او بیرو څنو خبره مطرح کیږي یا یې لولو، نو سم سیده مو لیلی مجنون، مؤمن خان شیرینی، یوسف خان شیر بانو او د شکسپیر د ناول، رومیو او جولیت افسانوي نومونه سترگو ته نیغ ودریږي. البته که مینه د رندانو او زاهدانو د معرفت او بیداری څپه وي؛ بیا نو په غریډلو سترگو گورو چې مینه غیبي اور او د زړه ټکور دی. که زما په خبره شکمن یاست، نو راځئ چې د رحمان بابا له خپلي خولي څخه یې واورو:

چې د خدای له معرفته خبر نه وي – هغه واره که بیدار دي، هم ویده دي

صفا سوتره خبره خو همدا ده چې د ځب «مینی» کلمه ۷۶ ځلي په قرانکریم کې یاده شوی او پیغمبر (ص) د انسان زړه، د مینی مرکز بولي او فرمایي: { الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ - سړی به له هغه چا سره حشر کیږي چې مینه ورسره لري }. عشق او محبت دواړه عربي الفاظ دي، مگر توپیر یې دا دي چې له عشق سره جنسي غریزه مل وي او محبت معنوي اړخ لري؛ لکه د خالق تعالی، مور پلار او له وطن سره مینه. د مینی پیل د سترگو له رپ سره تړلي او انجام یې ډیر کله نامرادي او د زړه ماتیدل وي؛ خو چې په وصال ختمه شي هلته بیا هر لوری دلبر او دلبري وي. ارواه پوهان وايي: که مینه کول عذاب دی، نو له مینی څخه محرومیت بیا سوچه مرگ دی. دائرة المعارف لیکي: د مینی لوی لامل د ځس کرشمه، د شخصیت اغیز او د طبیعت رنگونه دي چې شعور تخنوي.

مشهور څیړونکی، سلمان ابوصالح د مینانو د ورځي د نمانځني په اړه وايي: ستونزه زموږ په فهم او برداشت کې ده چې عقیده او کلتور په یوه تله تلو. رومي راهب، ولنتاین خو په ۲۷۰ میلادي کال کې په دې تور ووژل شو چې د امپراتور د حکم په خلاف یې کلیسا کې پټې نکاح گانې تړلي ترڅو ځوانان د عسکري خدمت څخه بچ شي. نو د یو پادري زړورتیا او بغاوت زموږ له عقیدې سره څه تړاو لري. د یو منلي واقعیت په توګه، د ولنتاین ورځ د لویدیځي نړۍ کلتور او د ګټې وټي یوه پلمه ده چې په دې ورځ د ملیاردونو ډالرو سود سودا کیږي. ولی مور ډیر ناشنا مخلوق یو؛ ډالر، د ټایټینک فلم، آیفون، برگر او پیسي مو خوښیږي، خو د مینی ورځ اونیکتایي راته صلیب ښکاري. د جومات په لومړي صف کې ناست سپین ږیري مو غرب ته ښیر اوې کوي چې: یا الله ته یې تباہ کړې، خو په وروستي صف کې ناست د دوی اولادونه دعاګانې کوي چې په خیر مو ورسوه.

عزیزانو! (څوک چې خوب کوي، مینې یې نر کټي زیږوي) شکر دی چې د خوبونو سیزن له خیره تیر شو. چا د آدم (ع) سره په تلیپون کې خبرې وکړي، چا ته د حوض کوثر سندونه حواله شول او ځینو ته حضرت پیغمبر صیب

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

په خپلو مبارکو لاسونو پگری وتری او جندی بی ورله ورکړی. مگر بڼه خبره دا ده چې هیڅ چا فرغون، نمرود او ابوجهل په خوب کې ونه لیدل. زه نن سهار وختي د کافي/ قهوي دکان ته ننوتم، دروازه یې په سرو پلاستيکي گلابو کې پټه وه، هره خوا سرې پوکنې وې، کاریگرو سرې خولې په سر کړې وې، پیالي سرې وې او چاکلیټونه هم تک سره وو. په مخامخ دیوال لیکل شوي وو: «Love Is Life - مینه ژوند دی». نو ماته بې اختیاره خپل مینه ناک ځوانان را په زړه شول؛ مال لټه یې وکم چې ستاسې پلو ته د سرو گلابو او رنگینو خوبونو څه خبر میر شته کنه؟ نور مو سر نه خوړوم؛ که دې همدې دیوال همدغه خبره، د کاني کرښه وگنو چې مینه د زغم، مننې او پخلاینې انعکاس دی؛ نو یقیناً چې ژوند به مو ډیر ښکلی او سپیڅلی شي. او لا به ډیره غوره وي که مور هریو، د زړه په ایلبنډ کې د مینې کیزدۍ هسکه او د کرکي تگر ورڅخه ټول کرو؛ ترڅو د ژوند له خوړو خوند واخلو او حوض کوثر ته لاره ومومو. ربه! ته مې زاره ایمان ته خیر کړی.

یادونه: که لوستونکي وخت او علاقه لري، کولای شي د ملکزي نوري لیکنې او څیړنې د هغه په فیسبوک او یوتیوب چینل کې ولولي او وگوري. ادرس یې دا دی: Wali Malakzay

---

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلینکې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرو لمخکې په خیر و لولئ